

MŰTRÁGYA ÉRTÉKESÍTÉS

2011. I. félév

Műtrágya értékesítés
2011. I. félév

Megjelenik negyedévente

Felelős szerkesztő:

Dr. Vágó Szabolcs
osztályvezető

Készítette:

Petőné Varga Éva
petone.varga.eva@aki.gov.hu
Telefon: (06 1) 476-3081

Közreműködött:

Csoltai Veronika
Dankóné Seres Zsuzsanna

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Statisztikai Osztály
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (06 1) 476-3060
Fax: (06 1) 476-3304
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu

Ezen kívül figyelmébe ajánljuk a Statisztikai Osztály havonta megjelenő, az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmét bemutató összefoglalóját, valamint a rendszeresen megjelenő *Agrárgazdasági Figyelőt*, amely áttekinti a főbb gazdasági folyamatokat és statisztikai eredményeket.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (06 1) 476-3064

TARTALOMJEGYZÉK

A műtrágya értékesítés 2011 első félévében.....	3
Az értékesített műtrágya nitrogén, foszfor, kálium hatóanyagai.....	7
A műtrágya értékesítés természetes súlyban, értékben	8
A műtrágya külkereskedelmi adatai 2007-2011. 01-05. hó.....	9
Műtrágya értékesítés cikkelemenként.....	10
A fontosabb egyszerű nitrogén műtrágyák 2011. I. félév.....	10
A fontosabb egyszerű foszfor és kálium műtrágyák 2011. I. félév.....	11
A fontosabb összetett műtrágyák 2011. I. félév.....	12
Műtrágya értékesítés alakulása 2010 és 2011 I. félévében.....	13

Ez a kiadvány a Műtrágya értékesítés című, 1282 nyilvántartási számú, Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) keretében bonyolított adatgyűjtés alapján készült. Az adatszolgáltatás a Statisztikai törvény felhatalmazása alapján kiadott Kormány rendelet alapján történik, figyelemmel a 138/2004/EK rendeletre. Az adatküldés a műtrágya előállítással, a mezőgazdasági termelő eszköz kereskedelemmel foglalkozó vállalkozások számára kötelező. Az adatszolgáltatás teljes körű, és a közvetlenül mezőgazdasági termelők részére értékesített műtrágya mennyiségéről, áráról nyújt információt.

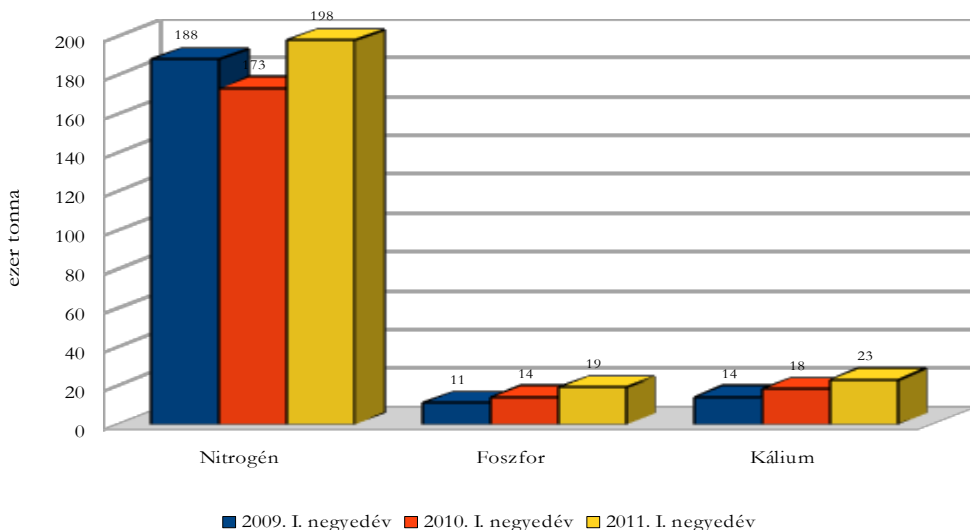
A műtrágya értékesítés 2011 első félévében

Összefoglaló

A mezőgazdasági termelők 2011 első félévében 16%-kal több NPK műtrágyát vásároltak, mint 2010 azonos időszakában. A műtrágyaköltség a nagyobb volumen és a magasabb árak miatt 62%-kal emelkedett.

1. ábra

A mezőgazdasági termelők részére értékesített műtrágya
(hatóanyagsúly: ezer tonna)

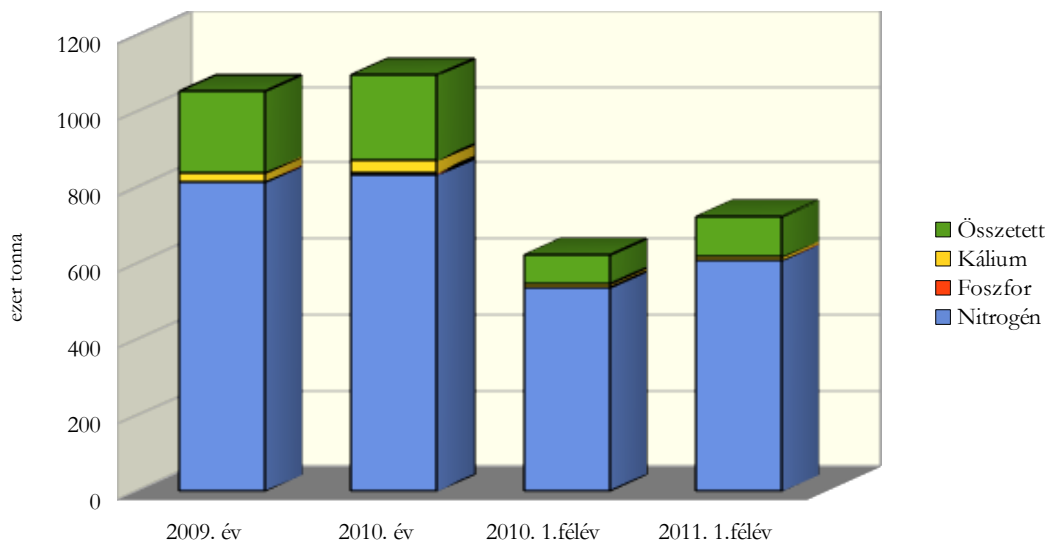
Forrás: AKI adatgyűjtés

A 2011. január-júniusi időszakban a termelők által vásárolt műtrágyák NPK hatóanyag tartalma összesen 240,2 ezer tonna volt, amelyből 198,2 ezer tonna (83%) a nitrogén, 19,5 ezer tonna (8%) a foszfor, 22,5 ezer tonna (9%) volt a kálium hatóanyag. A nitrogén hatóanyag 15%-kal, a kálium hatóanyag 23%-kal, a foszfor hatóanyag erősebben, 36%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest (1. ábra)

Az első félévben, természetes súlyban számolva, összesen 726 ezer tonna volt a közvetlenül mezőgazdasági termelőknek értékesített műtrágya, 16%-kal több, mint 2010 azonos időszakában. Az egyszerű nitrogén műtrágyából 607 ezer tonna, az összetett műtrágyából 109 ezer tonna fogyott, így a nitrogén műtrágya felhasználás 14%-kal, az összetett műtrágya felhasználás 36%-kal bővült. Egyszerű foszfor és kálium műtrágyából jóval kevesebbet, foszfor műtrágyából csak 960 tonnát, a kálium műtrágyából pedig 8 ezer tonnát értékesítettek 2011 első hat hónapjában. (2. ábra) Az egykomponensű foszfor műtrágya (elsősorban szuperfoszfát) felhasználás 65%-kal nőtt, a kálium műtrágya mennyisége ellenben 12%-kal csökkent.

2. ábra

**A mezőgazdasági termelők részére értékesített műtrágya
(természetes súly: ezer tonna)**

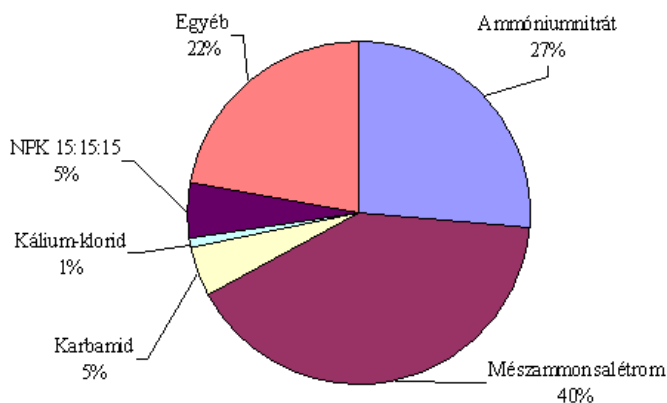

Forrás: AKI adatgyűjtés

A teljes műtrágya értékesítés 84%-át adták az egyszerű nitrogén műtrágyák. A két legnépszerűbb műtrágya a mészammón-salétrom (MAS/pétisó/linzi-só) és az ammónium-nitrát. A teljes műtrágya értékesítés 40%-át a MAS 26,5%-át az ammónium-nitrát tette ki. A MAS forgalma 15%-kal, az ammónium-nitráté 14%-kal emelkedett. Csaknem másfélszeresére nőtt a karbamid mennyisége az 2010 első félévéhez képest. Az adatok azt mutatják, hogy a folyékony műtrágyák (pl. nitrosol, nikrol, fertisol) is egyre nagyobb mennyiségben fognak. Az összetett műtrágyák között az NPK 15:15:15% volt a legkeresettebb, a teljes értékesítés 5,3%-át, az összetett műtrágya forgalom több mint harmadát ez az összetétel adta, a következő legkeresettebb, NPK 8:24:24 összetétel részesedése 8%-ot ért el az összetett műtrágyák között.

3. ábra

A mezőgazdasági termelők részére nagyobb volumenben értékesített műtrágyák részesedése a teljes értékesítésből 2011. 1. félév

Forrás: AKI adatgyűjtés

Külkereskedelem

2011 első öt hónapjában 433 ezer tonna import műtrágya érkezett, amelyből 296 ezer tonna volt az egyszerű nitrogén, 4 ezer tonna a foszfor, 32 ezer tonna a kálium és 101 ezer tonna az összetett műtrágya. A teljes mennyiség közelítőleg azonos a 2010 azonos időszakában érkezett mennyiséggel, az összetétel azonban változott. Az egyszerű nitrogén műtrágya volumene 10%-kal elmaradt az egy évvel ezelőtől, ugyanakkor a foszfor (+25%), kálium(+15%) és az összetett (+18%) volumene emelkedett.

Az importár átlagosan 40%-kal volt magasabb 2011 első öt hónapjában, mint 2010 azonos időszakában. Az egyszerű nitrogén műtrágya öt havi átlagára erősebben, 45%-kal nőtt a bázis időszakhoz képest. Az egyszerű kálium műtrágya átlagára 15%-kal, az összetett (NPK) átlagára 28%-kal emelkedett, míg az egyszerű foszfor műtrágya ára átlagosan 24%-kal alacsonyabb volt ebben az időszakban, mint egy éve.

Az exportot az egyszerű nitrogén műtrágya határozza meg (aránya 93%), amelyek kiviteli átlagára valamivel magasabb mint az importé, és az árának emelkedése is kicsit erősebb (48%) volt. 2011 1-5. hónapjában 345 ezer tonna volt műtrágyaexport, amelyből 322 ezer tonnát tett ki az egyszerű nitrogén, 3 ezer tonnát az egyszerű kálium és 20 ezer tonnát az összetett műtrágya.

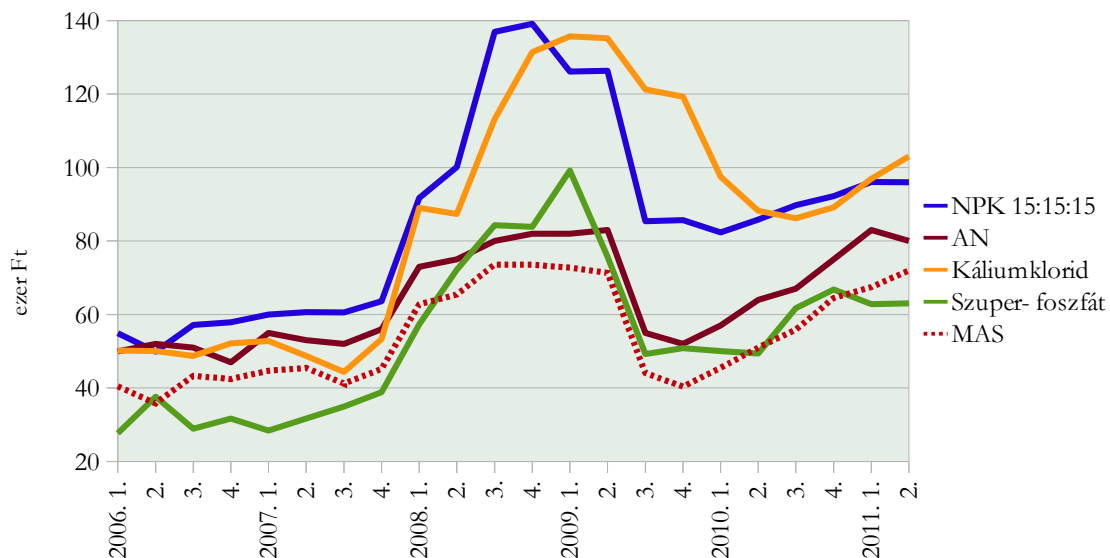
Árak

A műtrágyaárak emelkedő trendje megtört 2011 második negyedében, az árak alig emelkedtek. A műtrágyaárak 2010 tavasza óta folyamatosan nőttek, ebben az évben elmaradt a 3. negyedében „szokásos” árcsökkenés is. A 2010. évi utolsó negyedévi állapothoz képest, **2011 első negyedében 8%-os áremelkedés** mutatkozott de a második negyedében az ár-emelkedés üteme lelassult, összességében alig több, mint 1%-os áremelkedés történt, némely nagy volumenű műtrágya ára (például az ammónium nitrát) csökkent is az előző negyedévhez képest.

Az árak változását jól illusztrálja a legnagyobb forgalmú szerek jellemző értékesítési árának változása. Ammónium-nitrát átlagára 83-ról 80 ezer Ft/tonnára mérséklődött a második negyedében. Pl az 50 kg-os kiszerelésű AN ára tonnánként az első negyedében 80-125 ezer forint között, a második negyedében 60 és 120 ezer forint közötti tartományban volt. Az NPK 15:15:15% és a szuperfoszfát átlagára nem változott az előző negyedévhez képest. A MAS/pétisó átlagára némileg emelkedett, 60-90 ezer forintért lehetett kapni, a kálium-klorid ára a 90-120 ezer forintos tartományból a 90-140 ezer Ft-os sávba helyeződött át. (4. ábra)

4. ábra

Néhány fontosabb műtrágya átlagárának alakulása negyedévenként

Forrás: AKI adatgyűjtés alapján KSH, AKI

Az értékesített műtrágya nitrogén, foszfor, kálium hatóanyagai*

Megnevezés	2010. I. félév	2011. I. félév	(tonna) 2011/2010
	tonna		%
Egyszerű műtrágyák összesen	168 248	190 267	113,1
Ebből: Nitrogén	162 829	185 357	113,8
Foszfor	120	195	162,4
Kálium	5 299	4 715	89,0
Összetett műtrágyák összesen	37 158	49 892	134,3
Ebből: Nitrogén	9 929	12 816	129,1
Foszfor	14 214	19 290	135,7
Kálium	13 014	17 786	136,7
NPK műtrágyák összesen	205 406	240 159	116,9
Ebből: N (Egyszerű+összetett)	172 758	198 173	114,7
P (Egyszerű+összetett)	14 334	19 485	135,9
K (Egyszerű+összetett)	18 314	22 501	122,9

A nitrogén, foszfor, kálium hatóanyagok megoszlása %

Megnevezés	2010. I. félév	2011. I. félév	(%) 2011/2010
	Egyszerű műtrágyák összesen	81,9	79,2
Ebből: Nitrogén	96,8	97,4	100,7
Foszfor	0,1	0,1	143,6
Kálium	3,1	2,5	78,7
Összetett műtrágyák összesen	18,1	20,8	114,8
Ebből: Nitrogén	26,7	25,7	96,1
Foszfor	38,3	38,7	101,1
Kálium	35,0	35,6	101,8
NPK műtrágyák összesen	100,0	100,0	100,0
Ebből: N (Egyszerű+összetett)	84,1	82,5	98,1
P (Egyszerű+összetett)	7,0	8,1	116,3
K (Egyszerű+összetett)	8,9	9,4	105,1

* A táblázatok a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazzák.

A műtrágya értékesítés természetes súlyban, értékben

A műtrágya értékesítés alakulása természetes súlyban*

(tonna)

Megnevezés	2010. I. félév	2011. I. félév	2011/2010
	tonna		%
Egyszerű műtrágyák összesen	544 569	616 622	113,2
Ebből: Nitrogén	534 680	607 485	113,6
Foszfor	581	961	165,5
Kálium	9 309	8 176	87,8
Összetett műtrágyák összesen	80 125	109 288	136,4
NPK műtrágyák összesen	624 694	725 910	116,2

* A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

A műtrágya értékesítés alakulása értékben*

(millió forint)

Megnevezés	2010. I. félév	2011. I. félév	2011/2010
	millió forint		%
Egyszerű műtrágyák összesen	28 920	45 892	158,7
Ebből: Nitrogén	28 006	44 982	160,6
Foszfor	31	64	205,4
Kálium	883	847	95,9
Összetett műtrágyák összesen	7 682	13 470	175,3
NPK műtrágyák összesen	36 602	59 363	162,2
Egyéb, nem NPK műtrágyák	497	612	123,1
Műtrágya értékesítés összesen	37 099	59 975	161,7

* A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

A műtrágya külkereskedelmi adatai 2007-2011. 01-05. hó

Behozatal

Megnevezés	2007	2008	2009	2010	2011. 1-5.hó
természetes súly: ezer tonna					
Egyszerű műtrágyák: Nitrogén	629	580	551	659	322
Foszfor	14	17	8	14	0
Kálium	176	191	44	97	3
Összetett műtrágyák	362	313	150	267	20
NPK műtrágyák összesen	1 181	1 100	754	1 038	345
érték: milliárd forint					
Egyszerű műtrágyák: Nitrogén	26,1	35,7	28,9	32,3	18,4
Foszfor	0,7	1,3	0,7	0,8	0,2
Kálium	6,8	18,0	5,2	7,0	2,7
Összetett műtrágyák	24,0	37,9	14,9	24,2	11,4
NPK műtrágyák összesen	57,5	92,8	49,8	64,3	32,7

Forrás: KSH

Kivitel

Megnevezés	2007	2008	2009	2010	2011. 1-5.hó
természetes súly: ezer tonna					
Egyszerű műtrágyák: Nitrogén	416	295	413	553	322
Foszfor	1	0	1	0	0
Kálium	4	9	10	6	3
Összetett műtrágyák	60	88	31	27	20
NPK műtrágyák összesen	481	392	455	586	345
érték: milliárd forint					
Egyszerű műtrágyák: Nitrogén	19,6	22,0	18,9	27,9	21,3
Foszfor	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0
Kálium	0,2	1,0	1,3	0,5	0,3
Összetett műtrágyák	4,3	10,7	3,6	3,2	2,7
NPK műtrágyák összesen	24,2	33,7	24,0	31,6	24,4

Forrás: KSH

Műtrágya értékesítés cikkelemenként
A fontosabb egyszerű nitrogén műtrágyák*
2011. I. félév

Megnevezés	Hatóanyag tartalom %	Természetes súly tonna	Hatóanyag súly	Érték folyóáron (ÁFA nélkül) millió forint	ÁFA nélküli átlagár ezer Ft/t
Nitrogén műtrágyák összesen		607 485	185 357	44 982	
Ammóniumnitrát, szemcsés	34	192 545	65 465	15 803	82
Kalcium nitrát	15,5	727	113	69	94
Karbamid	46	34 812	16 014	3 316	95
Mészammónsalétrom	27	292 615	79 006	19 944	68
Mikramid	45	93	42	20	217
Nitrosol	28	18 285	5 120	1 113	61
Nitrosol	30	25 024	7 507	1 652	66
Egyéb nitrogén műtrágyák:		43 384	12 091	3 065	71
ebből nagyobb volumenben/értékben forgalmazott műtrágyák					
Ammóniumnitrát	32	802	247	67	83
Ammóniumsulfát	20,5	135	28	9	68
DAM	30	2 432	729	2 974	1 223
DASA	26	1 303	339	99	76
Fertisol 28	28	6 505	1 777	3 316	510
Fertisol 23	23	2 250	518	20	9
Nikrol	24-28	5 015	1 392	322	64
NS	26	3 036	789	246	81
Sulfammo	30	1 123	337	2 974	2 648
Sulfammo	23	377	87	49	130
Sulfammo	21	89	19	12	134

A fontosabb egyszerű foszfor és kálium műtrágyák* 2011. I. félév

Megnevezés	Hatóanyag tartalom %	Természetes súly tonna	Hatóanyag súly	Érték folyóáron (ÁFA nélkül) millió forint	ÁFA nélküli átlagár ezer Ft/t
Foszfor műtrágyák összesen		961	195	64	67
Szuperfoszfát	18	134	24	9	64
Szuperfoszfát	19	83	16	5	65
Szuperfoszfát	20	621	126	39	62
Egyéb foszfáttartalmú műtrágyák		123	30	11	91
Hyperfoszfát	26	43	11	3	71
Kálium műtrágyák összesen		8 176	4 715	847	104
Kálium-klorid, granulált	60	6 819	4 091	682	100
Kálium-klorid, por	60	179	107	17	96
Egyéb kálium műtrágyák		1 178	517	148	125
Kálium-szulfát	50	647	324	90	138
Patent-káli	30	274	82	31	113
Korn-káli	40	180	72	15	86
Összetett műtrágyák összesen		109 288	49 892	13 470	123
Egyszerű és összetett műtrágyák összesen		725 910	240 159	59 363	82
Egyéb, nem NPK műtrágyák összesen		-	-	612	

* A táblázat a mezőgazdasági termelőknek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

A fontosabb összetett műtrágyák 2011. I. félév

A termék összetétele			természetes súly tonna	mennyiség hatóanyag súly tonna			érték eladási áron ÁFA nélkül millió Ft	áfa nélküli átlagár ezer Ft/t
N	P	K		N	P	K		
Összetett műtrágyák összesen			109 288	12 816	19 290	17 786	13 470	123
8	30	0	318	25	95		51	161
10	45	0	186	21	57	18	72	389
11	52	0	3 076	338	1 605		444	144
11	53	0	518	57	274		69	133
15	20	0	1 308	196	258		206	158
18	46	0	344	62	158		47	137
20	10	0	1 068	214	107		97	90
0	10	24.5	1 093		109	268	91	83
0	10	28	1 137		114	318	106	93
4	17	30	531	21	90	159	62	117
4	20	20	407	22	107	61	50	122
5	10	22	369	18	37	81	60	163
5	10	30	351	18	40	105	38	109
7	10	32	289	20	29	93	32	112
7	12	25	1 078	79	130	265	138	128
7	13	16	856	60	111	137	66	77
7	20	28	3 835	269	767	1 074	555	145
8	12	24	335	27	40	80	53	158
8	12	25	890	71	107	222	102	114
8	12	25	841	47	88	244	88	104
8	14	16	1 059	85	148	169	171	162
8	20	30	3 393	271	679	1 018	461	136
8	21	21	2 184	175	459	459	266	122
8	24	24	902	72	217	217	128	142
8	24	24	8 279	662	1 987	1 987	1 178	142
8	24	24	1 526	122	366	366	219	144
10	20	10	543	45	104	86	59	109
10	20	20	200	20	40	40	25	125
13	13	21	608	80	79	125	78	128
15	15	15	38 115	5 717	5 717	5 717	3 907	103
16	12	14	666	107	80	93	74	111
16	27	7	2 040	326	551	143	295	145
16	27	7	313	50	84	22	47	151
20	10	10	480	96	48	48	50	104
Egységösszetett műtrágvák			30 469	3 448	4 504	4 170	4 137	136

Műtrágya értékesítés alakulása 2010 és 2011 I. félévében*

Megnevezés	Hatóa. tart. %	természetes súly			érték eladási áron ÁFA nélkül		
		tonna		2011/ 2010%	millió Ft		2011/ 2010%
		2010. I.félév	2011. I.félév		2010. I.félév	2011. I.félév	
Nitrogén műtrágyák összesen		534 680	607 485	113,6	28 006	44 982	160,6
Ammóniumnitrát, szemcsés	32-34	168 586	192 545	114,2	9 867	15 803	160,2
Cseppfolyós ammónia	82	1 837	1 109	60,3	125	91	72,5
Kalcium nitrát	15,5	976	727	74,5	86	69	79,3
Karbamid	46	24 076	34 812	144,6	1 704	3 316	194,6
Mészammóniáslétrom	27	253 806	292 615	115,3	11 858	19 944	168,2
Mikramid	45	82	93	114,1	15	20	134,0
Nitrosol	28	15 977	18 285	114,4	661	1 113	168,4
Nitrosol	30	6 050	25 024	413,6	275	1 652	599,8
Egyéb nitrogén műtrágyák összesen		63 290	42 275	66,8	3 414	2 974	87,1
Foszfor műtrágyák összesen		581	961	165,5	31	64	205,4
Szuperfoszfát	18-20	519	550	106,0	25	35	140,0
Kálium műtrágyák összesen		9 309	8 176	87,8	883	847	95,9
Kálium-klorid, granulált	60	7 283	6 819	93,6	669	682	101,9
Kálium-szulfát	50	1 033	647	62,7	120	90	74,4
Patent-káli	30	495	274	55,3	48	31	65,2
Korn-káli	40	123	180	146,2	10	15	150,6
Összetett műtrágyák összesen		80 125	109 288	136,4	7 682	13 470	175,3
MAP		2 393	3 594	150,2	249	513	206,0
NPK 15-15-15		26 336	38 115	144,7	2 199	3 907	177,7
Egyszerű és összetett műtrágyák összesen		624 694	725 910	116,2	36 602	59 363	162,2
Egyéb, nem NPK műtrágya		-	-	-	497	612	123,1
Műtrágya értékesítés összesen		-	-	-	37 099	59 975	161,7

* A táblázat a mezőgazdasági termelőnek, erdőgazdaságnak, egyéb közvetlen felhasználónak, valamint az ÁFÉSZ-eknek, gazda- és vegyesboltoknak értékesített műtrágyát tartalmazza.

Megjelenik az
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Statisztikai Osztályának gondozásában